

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

«Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς και άλλες διατάξεις»
(Σχέδιο Νόμου)

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2009

Διαδικασία

Στις 17/11/2008, ο **Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Γιώργος Βλάχος**, απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης με θέμα "**Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς και άλλες διατάξεις**".

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από την **κα Μαργαρίτα Ζούλοβιτς** και τους **κ.κ. Νίκο Σκορίνη, Μανούσο Λιονάκη, Φώτη Κολεβέντη, Νίκο Λιόλιο και Δημήτρη Οικονομίδα**.

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Ν. Σκορίνης**. Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι **κ.κ. Μ. Αθανασίου, Σ. Παπα-**

κωνσταντίνου, Θ. Ζεκεντές και Α. Μέγγουλης. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. μετείχε η επιστημονική συνεργάτιδα **Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη**, που είχε και τον επιστημονικό συντονισμό της Επιτροπής. Ερευνητική στήριξη παρείχε η **κα Βαρβάρα Γεωργοπούλου**, υπεύθυνη Αρχείου και Βιβλιοθήκης της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τέσσερις (4) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της 8/12/2008.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε. που συνεδρίασε στις **16/3/2009**, μετά από σχετική συζήτηση, υιοθέτησε το ακόλουθο κείμενο που αποτελεί την υπ' αριθ. **217 Γνώμη της Ο.Κ.Ε.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Σχ/Ν

Το Σχέδιο Νόμου με θέμα "**Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς και άλλες διατάξεις**" του Υπουργείου Ανάπτυξης περιλαμβάνει 23 άρθρα.

Το **άρθρο 1** αναφέρεται στη δημιουργία σύστασης ενός νέου ενιαίου διοικητικού τομέα με τίτλο "Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς", στο πλαίσιο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, ο οποίος θα περιλαμβάνει υφιστάμενες οργανικές μονάδες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

Στο **άρθρο 2** καθορίζεται η ευρεία αποστολή της νέας Υπηρεσίας με στόχο την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Το **άρθρο 3** περιγράφει τις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς, με τη διάκρισή τους σε τρεις ευρείες κατηγορίες: ελεγκτικές, κοστολογικές και τιμοληπτικές.

Με το **άρθρο 4** προσδιορίζονται τα ελεγκτικά καθήκοντα, καθώς και το εύρος της ελεγκτικής αρμοδιότητας των στελεχών της Υπηρεσίας.

Στο **άρθρο 5** καθορίζονται οι κυρώσεις για τη συμμόρφωση των ελεγχόμενων και περιγράφεται η διαδικασία επιβολής, καθώς και αμφισβήτησης των επιβαλλόμενων ποινών.

Το **άρθρο 6** ρυθμίζει τη λειτουργία της νέας Υπηρεσίας επί 24ωρου βάσεως και καθ'όλη τη διάρκεια της εβδομάδας. Παράλληλα προβλέπει ευρείες δυνατότητες συνεργασίας με άλλες δημόσιες αρχές και καθορίζει τη νομική βάση των ανακριτικών, ελεγκτικών και ερευνητικών καθηκόντων της Υπηρεσίας. Επίσης, με την τελευταία παράγραφο του άρθρου, παρέχεται εξουσιοδότηση για έκδοση του κανονισμού επιχειρησιακής λειτουργίας της Υπηρεσίας.

Το **άρθρο 7** αναφέρεται στη διοικητική διάρθρωση της Υπηρεσίας σε επίπεδο διευθύνσεων.

Στο **άρθρο 8** περιγράφεται η λειτουργία

του γραφείου του Ειδικού Γραμματέα, που είναι ο επικεφαλής της Υπηρεσίας.

Τα **άρθρα 9, 10** και **11** καθορίζουν τη διάρθρωση σε τμήματα και τις αρμοδιότητες των τριών Διευθύνσεων της Υπηρεσίας αντίστοιχα, της Διεύθυνσης Ελέγχων, της Διεύθυνσης Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς, καθώς και της Διεύθυνσης Παρατηρητηρίου Τιμών και Τιμοληψιών.

Με το **άρθρο 12** ορίζονται τα προσόντα των προϊσταμένων των Διευθύνσεων της Υπηρεσίας, καθώς και ο τρόπος επιλογής τους.

Στο **άρθρο 13** περιγράφονται οι οργανικές θέσεις της Υπηρεσίας και η κατανομή τους κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα.

Το **άρθρο 14** αναφέρεται στις δυνατότητες στελέχωσης της νέας Υπηρεσίας (με απόσπαση, μετάταξη ή μεταφορά υπαλλήλων, διορισμό), και παράλληλα προσδιορίζει τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν τα στελέχη της Υπηρεσίας αλλά και το ρυθμό ανανέωσης του προσωπικού της.

Στο **άρθρο 15** προβλέπονται οι αμοιβές, αποζημιώσεις και τα κάθε είδους επιδόματα των στελεχών της Υπηρεσίας και λαμβάνεται πρόνοια για τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης των εν λόγω υπαλλήλων.

Με το **άρθρο 16** καθορίζονται οι δυνατότητες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των στελεχών της νέας Υπηρεσίας.

Το **άρθρο 17** καθορίζει τη διοικητική υποστήριξη της Υπηρεσίας και ορίζει τη σύνθεση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

Με το **άρθρο 18** προβλέπεται πρόνοια για την προστασία των στελεχών και της ηγεσίας της Υπηρεσίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Στο **άρθρο 19** ορίζεται η διενέργεια δειγματοληπτικού επανέλεγχου των υποθέσεων για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων. Για τις λεπτο-

μέρειες της διαδικασίας αυτής εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Ανάπτυξης να εκδώσει σχετική απόφαση.

Το **άρθρο 20** προβλέπει τη δυνατότητα συνεργασίας της Υπηρεσίας με ιδιώτες, των οποίων το έργο χαρακτηρίζει υποβοηθητικό για την πληρέστερη εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της. Σύμφωνα με το άρθρο δεν εκχωρείται καμία αρμοδιότητα της Υπηρεσίας προς τους ιδιώτες.

Το **άρθρο 21** αναφέρεται στις δικονομικές ρυθμίσεις σχετικών με την παράβαση της νομοθεσίας περί λειτουργίας της αγοράς.

Με το **άρθρο 22** περιλαμβάνει τις μεταβατικές διατάξεις, που αντιμετωπίζουν ζητήματα σχετικά με τη μετάβαση στο νέο νομοθετικό καθεστώς, χωρίς προβλήματα επικάλυψων με προϋφιστάμενες μονάδες.

Τέλος, στο **άρθρο 23** ρυθμίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η ΟΚΕ προτού περάσει στην Γενική Αξιολόγηση του Σχεδίου Νόμου **οφείλει να τονίσει για μία ακόμα φορά την ανυπαρξία διεξαγωγής ουσιαστικού κοινωνικού διαλόγου**, λόγω του ιδιαίτερα σύντομου χρονικού διαστήματος που μεσολάβησε και πάλι από την ημέρα αποστολής του Σχεδίου Νόμου στην ΟΚΕ μέχρι την ημέρα συζήτησης του στην Ολομέλεια της Βουλής. Το υπό αξιολόγηση Σχέδιο Νόμου απεστάλη στην ΟΚΕ με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, ενώ ήδη είχε σχεδόν ολοκληρωθεί η συζήτησή του στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής και ήταν έτοιμη η εισαγωγή του προς ψήφιση. Με την ευκαιρία δε της συζήτησης του σχεδίου νόμου στην αρμόδια ως άνω Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η ΟΚΕ διαμαρτύρεται για την μη κλήση των θεσμικών οργανώσεων των αγροτών, ενώ το σχέδιο δεν υπογράφεται, όπως θα έπρεπε και από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Το γεγονός αυτό κρίνεται ως **ιδιαίτερα αρνητικό**, αφού **σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επιβάλλεται να παρέχεται ένα χρονικό διάστημα 8 τουλάχιστον εβδομάδων για την αναγκαία κοινωνική διαβούλευση πριν την ψήφιση του νόμου στην Βουλή**.

Περαιτέρω, το σχέδιο έπρεπε να έχει αποτελέσει αντικείμενο εκτεταμένης διαβούλευσης, καθότι αναφέρεται στην ίδρυση μιας υπηρεσίας με αποστολή τον έλεγχο και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και θέτει κανόνες που αφορούν όλους τους επιχειρηματικούς και παραγωγικούς φορείς (πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα), καθώς και τους καταναλωτές, με προφανείς επιπτώσεις στην λειτουργία των επιμέρους αγορών.

Επίσης **η αιτιολογική έκθεση** που συνοδεύει το παρόν Σχ/Ν **είναι γενικόλογη** και

δημιουργεί σύγχυση σε πολλά σημεία. Αυτό που σαφώς προκύπτει από αυτήν είναι η ανησυχία για την εύρυθμη λειτουργία των αγορών, κάτω από ακραίες οικονομικές συνθήκες και ιδιαίτερα κάτω από το καθεστώς της ραγδαίας αύξησης των τιμών των προϊόντων και υπηρεσιών διεθνώς. Η απάντηση στο πρόβλημα αυτό δίνεται, σύμφωνα πάντα με την αιτιολογική έκθεση, μέσα από την διοικητική αναδιοργάνωση ορισμένων υπηρεσιών ελέγχου λειτουργίας της αγοράς και συλλογής και επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων της ΓΓ Εμπορίου κάτω από μια νέα Ειδική Γραμματεία με την ονομασία "Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς".

Συγκεκριμένα με το Σχέδιο Νόμου επιχειρείται η δημιουργία μιας κεντρικής υπηρεσίας με στόχο την ομαλή λειτουργία της αγοράς. Στην ουσία του, το Σχέδιο Νόμου έχει δύο σκέλη:

- α) Το πρώτο σκέλος αναφέρεται στη διοικητική αναδιοργάνωση των ελεγκτικών υπηρεσιών που υπάγονται στη ΓΓ Εμπορίου και στη διεύρυνση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων τους σχετικά με την λειτουργία των αγορών. Οι υπηρεσίες αυτές σκοπό έχουν τον έλεγχο του αθέμιτου ανταγωνισμού που υφίστανται νομοταγείς επιχειρήσεις από επιχειρήσεις που παρακάμπτουν τη νομοθεσία που διέπει τη διαφάνεια στην ποιότητα, τη σύσταση, την προέλευση και την τιμολόγηση των προϊόντων τους, καθώς και από επιχειρήσεις που πωλούν κάτω από το κόστος. Το σκέλος αυτό μπορεί να περιγραφεί ως **"η περιφρούρηση του υγιούς ανταγωνισμού"**.
- β) Το δεύτερο σκέλος αφορά στη συλλογή στοιχείων σχετικά με την εξέλιξη των τιμών που επικρατούν στις αγορές και την επεξεργασία αυτών. Το σκέλος αυτό μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά στον **άμεσο**

έλεγχο της διαδικασίας ανταγωνισμού στις αγορές. Η βασική εκτελεστική αρμοδιότητα που έχει η Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς στο πλαίσιο αυτό είναι να ζητήσει στοιχεία σχετικά με τις ανατιμήσεις, ενώ έμμεση παρέμβαση στη λειτουργία της αγοράς δίνεται από την πρόβλεψη για συνεργασία της με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και άλλους φορείς.

Η ΟΚΕ δεν αντιλαμβάνεται για ποιο λόγο πρέπει να δημιουργηθεί μία νέα Πολυ-Υπηρεσία που έχει συντρέχουσες και αλληλοεπικαλυπτόμενες αρμοδιότητες με άλλες υφιστάμενες υπηρεσίες, την στιγμή που θα μπορούσαν οι υπηρεσίες αυτές απλά να έχουν ενισχυθεί και να έχει απλοποιηθεί το καθεστώς λειτουργίας τους, καθιστάμενο έτσι περισσότερο αποτελεσματικό.

Είναι γεγονός ότι οι υφιστάμενοι σήμερα ελεγκτικοί μηχανισμοί παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις. Η Υπηρεσία που δημιουργείται με το παρόν σχέδιο νόμου θα μπορούσε να παίξει σημαντικό συντονιστικό ρόλο και να συμπληρώνει δημιουργικά τις ελλείψεις, χωρίς να τις επικαλύπτει.

Πέραν των ως άνω, το Σχέδιο Νόμου περιέχει **ασαφείς διατάξεις και παραλείψεις** οι οποίες θα οδηγήσουν σε προβληματική λειτουργία της εν λόγω υπηρεσίας και θα προκαλέσουν **δυσλειτουργίες στην εκπλήρωση της αποστολής της.** Οι παραλείψεις αφορούν: α) στην αλληλοεπικάλυψη πολλών από τις αρμοδιότητες της με άλλες υπηρεσίες, γεγονός που θα έχει αρνητικές συνέπειες και στη δραστηριότητα των επιχειρήσεων (πρωτογενής, δευτερογενής και τριτογενής τομέας), λόγω των πολλαπλών ελέγχων και του γραφειοκρατικού κόστους που συνεπάγονται αυτοί, β) στην ασάφεια πολλών διατάξεων οι οποίες θα πλήξουν την επιχειρηματική δραστηριότητα σε όλες τις λειτουργίες της (π.χ. πολλαπλά και με μη καθορισμένα κριτήρια πρόστιμα) και γ) στη μη

κατάλληλη θωράκιση της νέας υπηρεσίας ενάντια στο ενδεχόμενο εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς.

Η ΟΚΕ προτείνει την πρόβλεψη στο κείμενο του σχεδίου νόμου δυνατότητας εξειδίκευσης των διατάξεων αυτού με την έκδοση υπουργικών αποφάσεων, ώστε να δίνεται η δυνατότητα θεραπείας των ασαφειών και παραλείψεων, προκειμένου να καταστεί το κείμενο του νόμου περισσότερο λειτουργικό και λιγότερο επικίνδυνο.

Αναλυτικότερα και όσον αφορά:

α) Τη λειτουργία της "προστασίας του πλαισίου του ανταγωνισμού", αυτή επιδιώκεται βασικά με την συγκέντρωση υφιστάμενων τμημάτων διευθύνσεων της ΓΓ Εμπορίου που έχουν αντικείμενο τη διεξαγωγή ελεγκτικών δραστηριοτήτων κάτω από μια διοικητική στέγη με προϊστάμενο πολιτικό πρόσωπο.

Επί πλέον διαφαίνεται επέκταση των αρμοδιοτήτων των τμημάτων αυτών με τρόπο ώστε να μπορούν να προβούν σε εκτεταμένους ελέγχους στην αγορά. Στο σημείο αυτό προκύπτει **το πρόβλημα της αλληλοεπικάλυψης αρμοδιοτήτων με άλλες υπηρεσίες,** το οποίο η ΟΚΕ κρίνει ότι θα έχει **αρνητικές επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα των ελέγχων και θα αυξήσει το γραφειοκρατικό βάρος των επιχειρήσεων,** υποβάλλοντάς τις σε πολλαπλούς ελέγχους και υποχρεώσεις με το ίδιο κατ'ουσίαν αντικείμενο. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το Σχέδιο Νόμου **θα πρέπει να καθορίζει σαφώς τις αρμοδιότητες** της νέας Υπηρεσίας σε σχέση με τις υπόλοιπες υπηρεσίες και αρχές και τους υφιστάμενους μηχανισμούς ελέγχου της αγοράς αποφεύγοντας αλληλεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων.

β) Το γεγονός ότι η νέα Υπηρεσία **συγκροτείται ως παράλληλη δομή των υφιστάμενων φορέων ελέγχου της αγοράς και χαρακτηρίζεται από ανεπαρκή περιφε-**

ρειακή οργάνωση δεν οδηγεί σε αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος των ελλιών ελέγχων, το οποίο διαπιστώνεται σήμερα από καταναλωτές, αγρότες παραγωγούς και εμπόρους.

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η νέα Υπηρεσία **θα πρέπει να έχει και την αρμοδιότητα του συντονισμού των λοιπών υπηρεσιών ελέγχου της αγοράς** ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα επιλεκτικών, πολλαπλών ή ακόμη και αδιαφανών ελέγχων, που μπορεί να εκθέσουν αδικαιολόγητα τη φήμη της επιχείρησης και παράλληλα να εκλείψουν οι δικαιολογίες περί δήθεν αδράνειας των φορέων ελέγχων, με το πρόσημα της έλλειψης προσωπικού.

Ειδικά σε ό,τι αφορά στον πρωτογενή τομέα, όπου παρατηρείται απόκλιση τιμής παραγωγού-καταναλωτή και φαινόμενα παράνομων ελληνοποιήσεων αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων χωρίς μέχρι σήμερα η πολιτεία να έχει αναπτύξει επιτυχείς μηχανισμούς ελέγχου της αγοράς, κρίνεται επιβεβλημένη η αποτελεσματική συνεργασία της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς με τις αντίστοιχες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, των Νομαρχιών και του ΕΦΕΤ για να ελεγχθεί η ακρίβεια, η ποιότητα και η προέλευση των προϊόντων αυτών.

γ) Η δυνατότητα πρόσκλησης σε αιτιολόγηση για την αύξηση των τιμών των παρεχομένων προϊόντων και υπηρεσιών των επιχειρήσεων επιτρέπει τη δημοσιοποίηση και την άσκηση ηθικής πίεσης στην περίπτωση που αυτές δεν είναι δικαιολογημένες. Επιτρέπει όμως και την παραπομπή στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στην περίπτωση που η τεκμηρίωση από μέρους της Υπηρεσίας είναι επαρκής ως προς το αντικείμενό της.

Για να είναι αυτό εφικτό, η ΟΚΕ θεωρεί **ότι σημαντικό ρόλο μπορεί να παίξουν οι φορείς συλλογής δεδομένων που εντάσσονται στην Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς.** Απαραίτητο στοιχείο γι' αυτό είναι τόσο η **ποιότητα, όσο και η προσβασιμότητα των στοιχείων** από ανεξάρτητους φορείς με τρόπο ώστε να υπάρχει ευρεία αποδοχή και εμπιστοσύνη στον τρόπο συλλογής και επεξεργασίας τους. Κρίσιμο στοιχείο είναι επίσης η διατήρηση στοιχείων παράλληλων εξελίξεων στις άλλες χώρες της ΕΕ για λόγους σύγκρισης. Είναι φανερό ότι η επαρκής τεκμηρίωση εκ μέρους της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς τη στιγμή εκκίνησης της διαδικασίας ελέγχου από την Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να μειώσει τον χρόνο εκδίκασης της υπόθεσης από τη δεύτερη, προσφέροντας ένα αποτελεσματικό αποτρεπτικό εργαλείο στην καταστρατήγηση του ανταγωνισμού. Επιπλέον, μπορεί να **συνεισφέρει στην αποτελεσματικότερη παρέμβαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην περιφέρεια.**

δ) Ένα σημαντικό, επίσης, πρόβλημα το οποίο δημιουργείται στον χώρο των ελέγχων και επιβολής προστίμων και το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά από την νέα Υπηρεσία, είναι η **εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς.** Υπάρχουν τέσσερα μέτρα που ρητά προβλέπονται προς τον σκοπό αυτό: i) Η διασφάλιση του ήθους των υπαλλήλων, ii) οι οικονομικές ανταμοιβές, iii) ο έλεγχος των περιουσιακών στοιχείων των υπαλλήλων και iv) οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι των υποθέσεων που οδηγούν σε επιβολή προστίμων.

Το πρώτο είναι βέβαια επιθυμητό, αλλά δεν επαρκεί χωρίς τη δημόσια διαφύλαξη που παρέχουν τα άλλα τρία μέτρα. Οι αμοιβές των υπαλλήλων προβλέπεται να είναι αυτές των συναδέλφων τους στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Αυτό που δεν αναφέρεται είναι αν οι αμοιβές αυτές θα είναι επαρκείς για τον περιορισμό της διαφθοράς στην νέα υπηρεσία, δεδομένου ότι η

προβλεπόμενη αυξημένη εντατικοποίηση των ελέγχων θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε ανάλογες ευκαιρίες χρηματισμού. Ο έλεγχος των περιουσιακών στοιχείων των υπαλλήλων θα έπρεπε να γίνεται από ειδική Ανεξάρτητη Αρχή με σκοπό την αυ-

ξημένη εμπιστοσύνη. **Η θεσμική θωράκιση της Υπηρεσίας θα πρέπει να μην επιτρέπει την ανάπτυξη φαινομένων διαφθοράς.** Είναι, επομένως, αναγκαία η εισαγωγή ενός πλαισίου που θα καθορίζει με σαφήνεια την παράβαση και την ποινή.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 2: "Αποστολή"

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι, προκειμένου ο ρόλος της συγκεκριμένης Υπηρεσίας να είναι πλήρης, επιβάλλεται να συμπληρωθεί ρητά το περιεχόμενο της αποστολής της και με τη διαπίστωση και καταστολή παραγόντων που επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Προτείνεται επομένως να υπάρξει ρητή αναφορά στον έλεγχο του υπαιθρίου εμπορίου, του ωραρίου και της εν γένει λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων, πρακτικών προώθησης πωλήσεων που παραβιάζουν κατάφωρα τον αθέμιτο ανταγωνισμό κλπ.

Επίσης, η αρμοδιότητα του ελέγχου των πωλήσεων κάτω του κόστους συμπεριλαμβάνεται και στο επόμενο άρθρο (άρθρο 3, παρ. 1ε), επομένως θα έπρεπε πιθανά να απαλειφθεί σε ένα από τα δύο σημεία.

Τέλος, ο έλεγχος της νομιμότητας του τρόπου άσκησης εμπορικής δραστηριότητας από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο αποτελεί μια πολύ γενική διάταξη, χωρίς η εξειδίκευση που επιχειρείται στα επόμενα άρθρα να επιλύει ενδεχόμενα προβλήματα σύγκρουσης και αλληλοεπικάλυψης αρμοδιοτήτων με άλλες υπηρεσίες και αρχές.

Άρθρο 3: "Αρμοδιότητες"

Με το άρθρο 3, η Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς φαίνεται ότι αποκτά μεγάλο αριθμό συντρεχουσών αρμοδιοτήτων με τις δημοτικές αρχές, τις εφοριακές αρχές, τις ελεγκτικές υπηρεσίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις αστυνομικές αρχές κλπ. Ιδίως:

Παρ. 1.β: Μεταξύ των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στην παρ. 1.β. είναι το είδος, η ποιότητα και η σύσταση των εμπορευμάτων. Ειδικά σε ότι αφορά την αποτύπωση αυτών των παραγόντων, οι έλεγχοι, τόσο εκ μέρους της Επιτροπής όσο και των λοιπών συ-

ναρμόδιων φορέων, θα πρέπει να ασκούνται στο επίπεδο του κατασκευαστή και όχι του μεταπωλητή.

Παρ. 1.γ: Ο έλεγχος επί των παραστατικών και των εγγυήσεων αποτελεί αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, ενώ παράλληλα δεν αποσαφηνίζεται το αντικείμενο του ελέγχου ως προς την ποιοτική παράδοση προϊόντων και υπηρεσιών.

Παρ. 1.δ: Η διάταξη αυτή ενδέχεται να προκαλέσει σημαντικά προβλήματα σε σχέση με την επικάλυψη αρμοδιοτήτων με άλλες υπηρεσίες και αρχές. Ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας, κάθε επιχείρηση υπόκειται σε αδειοδότηση ή/ και έλεγχο από διάφορες υπηρεσίες. Από το κείμενο του σχεδίου νόμου δεν προκύπτει ότι ο έλεγχος της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς αντικαθιστά τους ελέγχους των υπολοίπων αρμόδιων υπηρεσιών αλλά διεξάγεται παράλληλα και ανεξάρτητα (παρ. 2). Επομένως, κάθε επιχείρηση μπορεί ενδεχομένως να υφίσταται διπλό έλεγχο με το ίδιο αντικείμενο. Η διάταξη αυτή έρχεται σε σύγκρουση με τον διακηρυγμένο στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και της Ελληνικής Κυβέρνησης, για τη μείωση των διοικητικών βαρών κατά 25% μέχρι το 2012, καθώς αυξάνει το κόστος συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με την νομοθεσία.

Παρ. 1.β: Σε αυτή τη διάταξη η Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς υπεισέρχεται στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων.

Παρ. 1.γ: Η συγκεκριμένη διάταξη αποτελεί αντικείμενο της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Παρ. 1.δ: Η διάταξη αυτή, επίσης, αφορά αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Επιπλέον, δεν υφίσταται ορισμός των "αδικαιολόγητων αυξήσεων προϊόντων, εμπορευμάτων ή υπηρεσιών", με συνέπεια ενδεχόμενη ελαστική και αυθαίρετη ερμηνεία της διάταξης.

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η υπό σύσταση Υπηρεσία θα πρέπει να συντονίζει τους υφιστάμενους φορείς ελέγχου και όχι να τους επικαλύπτει ή απλά να συνεργάζεται μαζί τους. Δεδομένου ότι υπάρχουν υπηρεσίες που με τη δικαιολογία της έλλειψης προσωπικού δεν κάνουν ελέγχους η Υπηρεσία Εποπτείας της Αγοράς θα πρέπει να διασφαλίζει ότι θα υπάρχει ισοκατανομή ελέγχων και τιμοληψιών στην χώρα.

Ειδικά σε ό,τι αφορά τον πρωτογενή τομέα όπου παρατηρούνται στρεβλώσεις στις τιμές μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία με τις αντίστοιχες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, των Νομαρχιών και του ΕΦΕΤ για να ελεγχθεί η ακρίβεια, η ποιότητα και η προέλευση των αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων.

Στη βάση της προαναφερόμενης ανάλυσης, η ΟΚΕ προτείνει να συσταθεί, πλέον των υφιστάμενων Διευθύνσεων, και Διεύθυνση Συντονισμού και Διαφάνειας Εποπτείας της Αγοράς. Η Διεύθυνση Συντονισμού και Διαφάνειας Εποπτείας της Αγοράς θα είναι αρμόδια για τα θέματα: α) συντονισμού των υφιστάμενων φορέων ελέγχου, β) δημοσίευσης στοιχείων που αφορούν τους διενεργούμενους ανά την χώρα και κλάδο ελέγχους και τιμοληψίες από την ίδια την Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς και τους υπόλοιπους φορείς ελέγχου και γ) διενέργειας ελέγχων και τιμοληψιών σε κλάδους και περιοχές που υπολείπονται σε ελέγχους και τιμοληψίες (οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να προστεθούν στο άρθρο 3 ως ιστ', ιζ και ιη' της παραγράφου 1). Η προτεινόμενη Δ/νση θα πρέπει να συνίσταται από τα εξής τμήματα ανάλογα με τον τομέα ευθύνης τους:

- α) Τμήμα συντονισμού με τους φορείς ελέγχου και τιμοληψίας της αγοράς.
- β) Τμήμα διαφάνειας, καταγραφής και δημοσιοποίησης των διενεργούμενων ελέγχων και τιμοληψιών.

Κάθε Τμήμα της Διεύθυνσης είναι αρμόδιο για τα θέματα της παραγράφου 2 στον

τομέα της ευθύνης του. Ειδικά για την περίπτωση της διενέργειας ελέγχων και τιμοληψιών σε κλάδους και περιοχές, το Τμήμα "διαφάνειας, καταγραφής και δημοσιοποίησης των διενεργούμενων ελέγχων και τιμοληψιών θα προτείνει στη Δ/νση Ελέγχων τη διενέργεια του ελέγχου.

Άρθρο 4: "Ελεγκτικά Καθήκοντα"

Στην παρ. γ' το χρονικό διάστημα, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 5 ημερών και μεγαλύτερο των 15 ημερών, εκτός αν προσκομιστούν αποδεικτικά στοιχεία ότι η επιχείρηση έχει προσφύγει σε κάποια υπηρεσία ελέγχου και οφείλεται σε αυτήν η τυχόν καθυστέρηση.

Στην παρ. δ' τίθεται το ζήτημα της δυνατότητας ελέγχου των προϊόντων και εμπορευμάτων που μεταφέρονται με δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσης μεταφορικά μέσα. Η ΟΚΕ θεωρεί πως θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι οι ελεγκτές θα έχουν το δικαίωμα να πραγματοποιούν ελέγχους και σε ΙΧ επιβατικά ή μη αυτοκίνητα που δεν έχουν καμία εμπορική επωνυμία στο αμάξωμά τους.

Άρθρο 5: "Κυρώσεις"

Η ΟΚΕ θεωρεί κατ'αρχάς ότι ο τρόπος επιβολής του διοικητικού προστίμου αφήνει μεγάλα περιθώρια στους ελεγκτές και τον Ειδικό Γραμματέα στη διακριτική ευχέρεια του οποίου εναπόκειται ο καθορισμός του ύψους του προστίμου.

Συγκεκριμένα δεν υφίσταται σαφής και αναλυτικός μηχανισμός επιβολής, ούτε αναλυτική κλίμακα των επιβαλλόμενων προστίμων. Η έλλειψη αυτή μπορεί να οδηγήσει σε αυθαιρεσίες και σφάλματα καθώς είναι πιθανόν να διαφέρουν οι εισηγήσεις των ελεγκτών σε υποθέσεις ίδιας βαρύτητας. Η ΟΚΕ προτείνει να προβλεφθεί η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, με την οποία θα καθορίζονται οι παραβάσεις και τα επιβαλλόμενα κατά περίπτωση πρόστιμα, ούτως ώστε να καταστεί πιο απλή

και διαφανής η διαδικασία του ελέγχου.

Επίσης η ΟΚΕ θεωρεί αυστηρό το ελάχιστο ποσό του διοικητικού προστίμου, ύψους πέντε χιλιάδων ευρώ, ενώ η επιβολή ενός προστίμου που θα πλησιάζει το ανώτατο προβλεπόμενο όριο (300.000 ευρώ!!!), μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη συνέχιση των εργασιών της επιχείρησης. Η ΟΚΕ επομένως προτείνει κατά το πρότυπο και άλλων διατάξεων που αφορούν την επιβολή διοικητικών προστίμων, η επιβολή του ανώτατου ορίου να γίνεται μόνο σε περιπτώσεις υποτροπής και να είναι συνάρτηση του μεγέθους της επιχείρησης.

Άρθρο 6: "Κανόνες λειτουργίας - Υποχρέωση Συνεργασίας"

Στην παρ. 5 προβλέπεται ότι με Υπουργική Απόφαση εγκρίνεται ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας, ο οποίος πρακτικά θα ρυθμίζει και τις λεπτομέρειες της διαδικασίας ελέγχων, ερευνών και τιμοληψιών στις επιχειρήσεις. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το σχετικό κεφάλαιο του κανονισμού που αφορά στις επιχειρήσεις, πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο κοινωνικού διαλόγου, πριν την έκδοση της Απόφασης.

Κρίνεται θετικά από την Ο.Κ.Ε. ότι η Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς θα λειτουργεί όλες τις ημέρες της εβδομάδας επί 24ωρου βάσεως ημερησίως.

Άρθρο 13: "Οργανικές Θέσεις"

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η στελέχωση της Υπηρεσίας μπορεί ενδεχομένως να μην επαρκεί για την εύρυθμη λειτουργία της αν ληφθούν υπόψη οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 (αρμοδιότητα σε όλη την Ελληνική Επικράτεια) και της παρ. 1 του άρθρου 6 (λειτουργία επί 24ώρου βάσεως όλες τις ημέρες της εβδομάδας).

Επίσης για την κάλυψη του πρωτογενή τομέα προτείνεται να συμπεριληφθούν οι ειδικότητες των Γεωπόνων (ΠΕ, ΤΕ Φυτικής Παραγωγής και ΤΕ Ζωικής Παραγωγής) και

των Κτηνιάτρων στη στελέχωση της Υπηρεσίας.

Άρθρο 14: "Στελέχωση" και άρθρο 16: "Εκπαίδευση - Επιμόρφωση"

Από τις διατάξεις του σχεδίου νόμου προκύπτει ότι οι παρεμβάσεις των ελεγκτών της Υπηρεσίας μπορούν να γίνουν οποτεδήποτε και υπό οποιεσδήποτε συνθήκες στους χώρους των εμπορικών επιχειρήσεων και μάλιστα σε ώρες που αυτές λειτουργούν και είναι ανοικτές στο καταναλωτικό κοινό, πράγμα που μπορεί να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στη δημόσια εικόνα της ελεγχόμενης επιχείρησης.

Στο πλαίσιο αυτό η ΟΚΕ θεωρεί ότι η Υπηρεσία δεν πρέπει να στελεχωθεί με απλούς υπαλλήλους από άλλες οργανικές θέσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης, όπως δίνεται η δυνατότητα βάσει της παραγράφου 1 εδάφιο α' του άρθρου 14, αλλά θα πρέπει να δομηθεί από έμπειρο προσωπικό, το οποίο θα έχει περάσει από την απαιτούμενη κατάρτιση, επιμόρφωση και αξιολόγηση προκειμένου να ασκεί τα καθήκοντά του κατά τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο.

Προς τούτο, προτείνεται οι πρόνοιες του άρθρου 16 για την εκπαίδευση του προσωπικού από δυνητικές να γίνουν υποχρεωτικές και ανάλογα με τον κλάδο ευθύνης κάθε υπαλλήλου. Άλλωστε τα ελεγκτικά καθήκοντα που περιγράφονται στο άρθρο 4 προϋποθέτουν ένα ευρύτατο γνωστικό πεδίο, το οποίο πρέπει απαραίτητα να κατέχουν οι ελεγκτές, προκειμένου να ασκούν κανονικά τις αρμοδιότητες αυτές.

Όσον αφορά στη διασφάλιση της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας των ελέγχων, η ΟΚΕ προτείνει να προβλέπεται ισοκατανομή του αριθμού των διενεργούμενων ελέγχων μεταξύ των υπαλλήλων της Υπηρεσίας. Τέλος, για τους προσληφθέντες με διαγωνισμό υπαλλήλους προτείνεται η εναλλαγή τους μεταξύ των επιμέρους διευθύνσεων της υπό σύσταση Υπηρεσίας, ώστε να μην πα-

ραμένουν επί μακρόν στην Διεύθυνση των Ελέγχων.

Άρθρο 15: "Αμοιβές - Αποζημιώσεις"

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η εύρυθμη λειτουργία της υπό σύσταση Υπηρεσίας θα πρέπει να διασφαλισθεί με κάθε δυνατό τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Ανάπτυξης, εκτός του υψηλού επιπέδου εξειδίκευσης των ελεγκτών, οφείλει επίσης να καθορίσει αμοιβές, ύψους αντάξιου της αποστολής τους, που θα λειτουργήσουν αποτρεπτικά ενάντια σε οποιαδήποτε πιθανότητα συναλλαγής.

Άρθρο 18

Η ΟΚΕ θεωρεί υπερβολική την "ασυλία" που παρέχεται προς τον Ειδικό Γραμματέα και το προσωπικό της υπηρεσίας, ενώ το βάρος της απόδειξης μετακυλιέται από τον ελεγκτή στον ελεγχόμενο επιχειρηματία.

Το μέγεθος της ασυλίας (του προσωπικού ιδιαίτερα) μπορεί να αποτελέσει αποτρεπτικό παράγοντα για την ελεγχόμενη επιχείρηση που θα ήθελε ενδεχομένως να προχωρήσει σε καταγγελία συναλλαγής, καθιστώντας προβληματικό τον έλεγχο των υπαλλήλων της υπό σύστασης Υπηρεσίας. Η ΟΚΕ, επομένως, προτείνει την απόσυρση του συγκεκριμένου άρθρου.

Άρθρο 19

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι ο δειγματοληπτικός επανέλεγχος των υποθέσεων, εκτός του ότι θα καταναλώσει πόρους της Υπηρεσίας, διέπεται από μια φιλοσοφία τιμωρίας της υγιούς επιχειρηματικότητας.

Προτείνεται να δημοσιοποιούνται όλοι οι

έλεγχοι και τιμοληψίες έτσι ώστε να υπάρχει απόλυτη διαφάνεια. Τα δημοσιοποιούμενα στοιχεία (π.χ. εταιρεία που ελέγχθηκε, αντικείμενο ελέγχου, ημερομηνία ελέγχου, αποτελέσματα ελέγχου) προτείνεται να εξειδικευτούν με Υπουργική Απόφαση.

Άρθρο 20

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η διάταξη αυτή που επιτρέπει τη συνεργασία της υπό σύστασης Υπηρεσίας με ιδιώτες είναι ιδιαίτερα προβληματική, καθώς δεν προσδιορίζονται καθόλου το αντικείμενο δραστηριότητας των ιδιωτών, οι όροι της σύμβασης, το νομικό τους πρόσωπο, εάν θα αποτελούν διαπιστευμένους φορείς, καθώς και κυρώσεις που προβλέπονται σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεών τους. Η συγκεκριμένη διάταξη, ειδικά με την εμπειρία που υπάρχει από τις "εισπρακτικές" εταιρείες των Τραπεζών κρίνεται ότι θα πρέπει άμεσα να αποσυρθεί.

Άρθρο 22: "Μεταβατικές Διατάξεις"

Από τη διατύπωση της 2ης παραγράφου δεν γίνεται σαφές εάν τα κλιμάκια ελέγχου των λαϊκών αγορών στην περιφέρεια, εξακολουθούν να υπάγονται στο νομάρχη ή περιέρχονται στην αρμοδιότητα της υπό σύστασης Υπηρεσίας. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η συγκεκριμένη διάταξη θα πρέπει να καταστεί περισσότερο σαφής. Για το λόγο αυτό, προτείνεται να υπάρχουν κλιμάκια ελέγχου σε όλη την ελληνική επικράτεια, όπως περιγράφεται και στο άρθρο 6 παρ.3.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Χρήστος Πολυζωγόπουλος

Στην Ολομέλεια της 16^{ης} Μαρτίου 2009 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πολυζωγόπουλος Χρήστος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Στεφάνου Ιωάννης
Εκπρόσωπος ΣΕΒ

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Α΄ ΟΜΑΔΑ

Δεληγιάννης Φωκίων
Εκπρόσωπος ΣΕΒ

Αντζινάς Νικόλαος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Λέντζος Δημήτριος
Β' Αντιπρόεδρος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ντουντούμης Γεώργιος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ασημακόπουλου Δημητρίου
Πρόεδρου Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ζούλοβιτς Μαργαρίτα
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Ψαρουδάκης Εμμανουήλ
Μέλος Δ.Σ. Ε.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Αρμενάκη Δημητρίου
Πρόεδρου Δ.Σ. Ε.Σ.Ε.Ε.

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Χαντζαρίδης Κωνσταντίνος
Γενικός Γραμματέας Ε.Σ.Ε.Ε.

Αμβράζης Γεώργιος
Εμπορικός Διευθυντής Π.Ο.Ξ.

Τσατήρης Γεώργιος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Χασιώτης Νικόλαος
Εκπρόσωπος Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών

Β΄ ΟΜΑΔΑ

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γκουτζαμάνης Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κολεβέντης Φώτης
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πουπάκη Κώστα
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κουτσιμπογιώργος Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λιονάκης Μανούσος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πεπόνης Εμμανουήλ
Γ.Σ.Ε.Ε.

Ταυρής Φίλιππος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Τούσης Αθανάσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αποστολόπουλος Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Γ΄ ΟΜΑΔΑ

Αλεξανδράκης Νικόλαος
Εκπρόσωπος ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Γαϊτανίδης Δημήτριος
Εκπρόσωπος ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Οικονομίδης Δημήτριος
Εκπρόσωπος Ο.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Γιαννόπουλου Παρασκευά
Αντιπροέδρου Ο.Ε.Ε.

Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

Γαζή Γιώτα
Μέλος Δ.Σ. Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Γιαννακόπουλος Βασίλειος
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Σωτηρίου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Παπανίκος Γρηγόριος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρ. Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: 210 9249510-2, Fax: 210 9249514, e-mail: ipr@oke-esc.eu